

ARANGUREN IBARREKO UDALAREN INFORMAZIO-BULETINA

INGURUMEN ZERBITZUA

NATURGUNEA

www.aranguren.es

TIGRE ELTXOAREN AURKA

INFORMAZIO GEHIAGO

2.ORRIA → ARANGUREN IBARREKO TXIMELETAK

2.ORRIA → GRAELLSIA TXIMELETA EZAGUTZEKO AUKERA BERRIA

2.ORRIA → ETXEKO ANIMALIEN IDENTIFIKAZIO ERREGISTROA EGUNERATZEKO KANPAINA NAFARROAKO GOBERNUA

2.ORRIA → ASIAKO LIZTORRA

3.ORRIA → LANDAREEKIKO LILURAREN NAZIOARTEKO EGUNA

5.ORRIA → HURRENGO JARDUERAK: INGURUMEN AGENDA

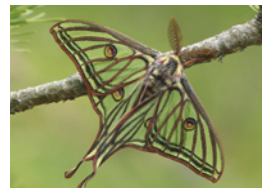
CONOCER NAVARRA ALDIZKARIKO ARTIKULUA

Conocer Navarra Aldizkariak, 70. zenbakian, Aranguren Ibarrek duen tximeleta-biodibertsitate izugarria nabarmentzen du, Iberiar Penintsula osoan dauden egunezko tximeleta espezien ia erdia. Aldizkariak gaiari artikulu oso bat eskaintzen dio, **Ibarreko Ingurumen Zerbitzuak bultzatutako biodibertsitatearen kontserbazio programaren barruan**, 2014. urteaz Zerynthia elkartekoez koordinatutako talde zoologiko honen urteroko jarraipenean parte hartzen duen bolondresetako bati elkarrizketa eginez.

Tximeletak bioindikadore bikainak dira, habitaten egoera orokorraren "termometro" gisa jokatuz. Ingurumen-aldaketa ororen aurrean sentikorrenak diren organismoetako bat dira. Jarraipen programen bidez, lurralde batean ingurumenaren osasun-egoeraren neurketak lortu ditzakegu, baita tximeleta espezie zehatz batzuen kontserbazio-egoerari buruzko informazioa ere.

GRAELLSIA TXIMELETA EZAGUTZEKO AUKERA BERRIA

Graellsia tximeleta (*Actias isabellae*), Europako ederrenetakotzat jotzen dena, eta Aranguren Ibareko pinadietan bizi dena, maiatzean hegan egiten du. Aurten ere bi saio gauzez antolatzen ditugu tximeleta hau eta gauzezko beste tximeleta batzuk behatzeko, publiko guztientzako egokiak. **Plazak mugatuak dira. Informazio gehiago Jardueren Agendan.**

ASIAKO LIZTORRA

Negua amaitzean, *Vespa velutina* espeziearen, Asiako liztorraren, erreginak neguan ezkutatu ziren lekuetatik ateratzen dira eta habi primarioak eraikitzen hasten dira. Habi

hauetan kolonia bat osatu ondoren, beste leku batzuetara mugituko dira, habi handiagoak eraikitzeko, batez ere zuhaitz eta zuhaixken adarretan, baina baita lurzoruan, eraikuntzetan...

Asiako liztorra espezie inbaditzaile bat da, Asiako hego-ekialdetik datorrena, eta Europan lehen aldiz 2006. urtean detektatu zen. Kalteak eragiten dizkie ekosistemei eta erlezaintzari, erleak kantidadean handitan jaten baititu, baita beste polinizatzaile batzuk ere.

Gizakientzako arriskua, bere ziztada dela eta, bere talde zoologiko bereko beste edozein espeziearen berbera da, liztorrak, erle-lagunak, erleak...

Espezie honen hedapenaren kontrola habi aktiboak kenduz eta erreginak harrapatzeko tranpak jarriz egiten da. Hiriaren laguntza eskatzen dugu habiak antzemateko, Ingurumen Zerbitzuaren telefono eta posta elektronikoaren bidez.

Fascination of
Plants Day
May 18th 2026

LANDAREEKIKO LILURAREN NAZIOARTEKO EGUNA

Maiatzaren 18an ospatzen da, landareek ingurumenaren kontserbazioan, gizartean eta ekonomian duten funtsezko papera aldarrikatzeko, eta gero eta pertsona gehiago landareen zale izatera iristeko. Hainbat jarduera antolatu ditugu maiatzean zehar, landareekin lotuta, jarraian eta barneko orrietako agendan ikus ditzakezuenak.

ALDAXKEN ELKARTRUKEA LIBURUTEGI PUBLIKOAN

Maiatzean zehar, zure landare-bilduma handitu edo partekatu ahal izateko, liburutegiak aldaxka trukatzeko gunea izango du.

Zure landareetako aldaxkak edo kimuak eraman ditzakezu, ahal bada ontzi berrerabilietan. Etiketa bat emango dizute, eta bertan landarearen oinarriko informazioa jar dezakezu: izena, zainketak (ezagutzen badituzu)... Beste norbaitek utzitakoak hartzera ere pasa zaitezke.

Ez ahaztu... landareek onura ugari dakartzate zaintzen dituztenentzat.

HAZIEN LIBURUTEGIA: BARAZKI HAZIEN MAILEGUA

Biblioteca
de Semillas
Hazien
Liburutegia

Gogorazten dugu liburutegi publikoan Haziaren Liburutegia dagoela, barazki haziaren doako mailegu-zerbitzua.

Hazi Liburutegia gune ireki bat da, non edozein interesdun pertsonak:

- Bertako barietateak ezagutu ditzake.
- Barazki eraman ditzake landatzeko.
- Uzta ondoren haziak itzuli, zikloa berritzeko.

Bertako barietateak lurralde baten ondarea dira, eta arrisku globalen aurrean aurre egiteko eta gure ondare kulturala mantentzeko bermerik onena dira.

TALKEN AURKAKO MARKESINAK

Aranguren Ibarreko Udalak, Ingurumen Zerbitzuaren bidez, talkak saihesteko biniloak instalatu ditu Taxoareko, Zolinako, Labianoko eta Arangurengo markesinetan. Binilo hauek hegaztiak babestuko dituzte kristalen aurka talka egitea ekidinez.

ETXEKO ANIMALIEN IDENTIFIKAZIO ERREGISTROA EGUNERATZEKO KANPAINA (TXAKUR ETA KATUAK) NAFARROAKO GOBERNUA

ARDURATU ZAITEZ ZURE KATUEZ

Zure etxean bizi denaz eta kalean bizi direnez

Katu baten jabea bazara, gogoratu derrigorrezkoa dela hura:

- TXERTATUA egiten sarerarean sartzea
- ESTERILIZATUA egiten, harpina, sinterizaje bidez
- IDENTIFIKATUA egiten, arduratutako bidez
- RIANCIAN ERREGISTRATUA EGOTEA, DATUAK eguneratzea

Betebahar horiek betetzea funtsezkoa da:

- 1. Katu baten jabea bazara, gogoratu derrigorrezkoa dela hura.
- 2. Katu baten jabea bazara, gogoratu derrigorrezkoa dela hura.
- 3. Katu baten jabea bazara, gogoratu derrigorrezkoa dela hura.

NAVARRA | NAFARROA

EZ DIEZAZULA AMORRURIK EMAN ARDURATSU IZATEAK

LAZIN EGITEN DABILIEN NAFARROAKO ERREGISTROA (ZUAKI) EGUNERATZEKO KANPAINA

Ez naiz jostailua Izan zaituz arduratsua

Txakur baten jabea bazara, gogoratu derrigorrezkoa dela hura:

- TXERTATUA egiten sarerarean sartzea
- IDENTIFIKATUA egiten, arduratutako bidez
- PASAPORTE eguneratzea, egiten
- Urtara, sarri KONTROLA egiten
- RIANCIAN ERREGISTRATUA EGOTEA, DATUAK eguneratzea

Betebahar horiek betetzea funtsezkoa da:

- 1. Txakur baten jabea bazara, gogoratu derrigorrezkoa dela hura.
- 2. Txakur baten jabea bazara, gogoratu derrigorrezkoa dela hura.
- 3. Txakur baten jabea bazara, gogoratu derrigorrezkoa dela hura.

NAVARRA | NAFARROA

TOXIKORIK GABEKO ETXEA: USAIN NATURALAREN IKASTAROA

Bi saio ditu:
Apirilak 27 eta maiatzak 11, 18:00etatik 20:00etara.
 Lekua: Kultur Etxea. Publiko gaztea eta heldua.
 Prezioa: 6 €.
 Emaila: Daniel Rodríguez, Finca Domo Arbey.

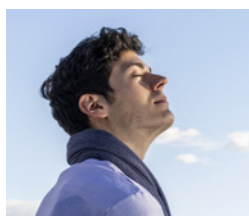
EHUNAK BIRZIKLATZEKO TAILERRA: KONPONKETA PRAKTIKOAK

Alkandora gustukoena urratu al zaizu? Gustuko duzun praka bat hautsi al zaizu? Zure arropetan konponketa azkarrak egiten ikasi, ahalik eta etekin handiena ateratzeko.

Apirilak 29, 17:00etatik 19:00etara.
 Kultur Etxean.
 Publiko gaztea eta heldua.
 Prezioa: 3 €.
 Emaila: Silvia Martínez, PausaDaMente.

ARNAS FUNTZIONALAREN HASTAPENAK

Tailer teoriko-praktikoa arnasketa nola funtzionatzen duen ezagutzeko, eta nola aldaketa txikiek energia, atsedena, estresa eta ongizate orokorra hobetu ditzaketen. Ariketa praktikoak egunerokorako.

Maiatzak 8, Kultur Etxean, 17:30etan.
 Iraupena: 1:30 h inguru.
 Helduentzako.
 Izen-ematea: 3€ (apirilaren 30a arte).
 Irakaslea: Inés López, Inhala.

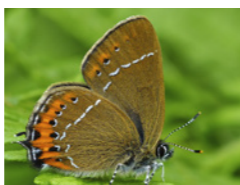
GRAELLSIA TXIMELETA ETA GAUEZKO BESTE TXIMELETA BATZUEN BEHAKETA

Ikusi al dituzu inoiz gauezko tximeleten koloreak eta aniztasuna? Ezin duzu galdu. Izena eman bi egun hauetako batean:
Maiatzaren 8a edo 15a, ostirala, 21:30etatik aurrera.

Lekua: Ilundain.
 Publiko guztientzako.
 Gurekin: Zerynthia Elkarte Doako jarduera.

TXIMELETAK BEHATZEKO IBILBIDE GIDATUA

Ibilbide bat Taxoareko Mendian zehar, Aranguren Ibarreko espezie-aniztasun handiena biltzen duen lekuan.
Maiatzak 9, 11:00etatik 13:30etara
 Lekua: Taxoare.

Publiko gazte eta heldua.
 Doako jarduera.
 Gurekin: Zerynthia Elkarte.

BASOKO ORKIDEAK. ARANGUREN IBARREKO LANDAREDIA

Landa-saioa, orkideen eta bestelako basa-landareen dibertsitate eta ugaritasun handia behatzeko eta erregistratzeko.
maiatzak 10, 10:00etatik 12:00etara.
 Lekua: Irulegi mendia, Lakidain.
 Publiko guztientzat.
 Doako izen-ematea.
 Emaila: Ricardo Ibañez, Nafarroako Unibertsitateko botanikako irakaslea

TAILERRA: SORTU ZURE HAZITEGIA. HAZI LIBURUTEGIA

Lurzoruen emankortasunari buruzko oinarriko kontzeptuak, haztegi-bankua bizirik mantentzearen garrantzia, eta haztegi bat 0-tik sortzeko zati praktikoa.

Maiatzak 13, 18:00etatik 19:30etara
 Kultur Etxean.
 Irakaslea: Milagros Bullón.

Jarduera guztiek plaza mugatuak dituzte eta izena emateko hurrenkeraren arabera esleitzen dira

Erroldatu gabeko pertsonen izen-emate kuoten prezioa jardueretan agertzen den prezioaren bikoitza izango da.

HAZIEN MAILEGUA: HAZI LIBURUTEGIA

Hurbildu hazitegi liburutegia ezagutzera; barazki barietate lokalen haziak maileguan eraman ditzakezu, eta proiektuaren funtzionamendua ezagutu.
Maiatzak 13, 19:30etatik 20:00etara.
 Liburutegi Publikoa.
 Kultur Etxean.
 Arduraduna: Milagros Bullón.

TAILERRA: TXAKURREN JOLASGUNEA NOLA ERABILI

Bi saio dituen tailer teoriko-praktikoa, gune hauek inguru seguru, aberasgarri eta txakurrentzako benetan onuragarri bihurtzeko. Gai hauek landuko dira: txakurren portaera

interpretatzea, elkarreragin egokiak identifikatzea, gatazkak prebenitzea, higiene-osasun prebentzioa...
Maiatzak 15: teoria Kultur Etxean, 17:30etatik 19:30etara.
Maiatzak 22: praktika jolasgunean, 18:00etatik 19:00etara.
 Prezioa: 5 €
 Emaila: Mikel Ayesa, Irulegi Txakur Zentrotik.

ZIENTZIAZKO ERANTZUN-JARTZE EGUNA

Inguruko hegaztiak gertutik ezagutu, zientziako erantzun-jartze egun honetan parte hartuz.
 Publiko guztientzako.
Maiatzak 16, 10:30etatik 13:00etara.
 Lekua: Zolina.
 Gurekin: Aranzadi Zientzi Elkarteko biologoak
 Doako izen-ematea.

LANDARE BASATIEN IDENTIFIKAZIORAKO IBILBIDEA ETA DASTAMENA

Natura ibilbide bat landare basatiak identifikatzeko, haien propietateei buruz hitz egiteko, eta dastamena batekin amaitzeko.
Maiatzaren 18a, 17:00etatik 20:00etara.
 Lekua: Labiano.
 Publiko gaztea eta heldua.
 Prezioa: 3 €.
 Emaila: Ainitze Sala.

IPUIN KONTAKETA: HURBILEKO ELIKADURARI BURUZKO IPUINAK

Toxikorik gabeko ipuinak, maitasunez eta planetarekiko errespetuz aukeratuak, La Diverxa-rekin.
Maiatzaren 11n, 18:30etan (iraupena 45-55 minutu).
 Aranguren Ibarreko Liburutegi Publikoan, Kultur Etxean Sarrera askea lekua agortu arte.
 Nafarroako Liburutegi Sarearen Hazi Liburutegi programak antolatua.

IKASTAROA: ELIKAGAIEN KONTSERBAZIOA

Kontserba anitz egiteko ezagutzak eskuratu: marmeladak, kremak, lekaleak, hartziak... produktu soberakinak aprobetxatzeko. Errezeta desberdinak partekatzea, kontserbak egiteko elikagai-segurtasuna, mitoak eta errealitateak.
 Bi saio: **maiatzak 21 eta 28, 18:00etatik 20:00etara.**
 Lekua: Kultur Etxea.
 Zuzenduta: kontserbak egitean interesa duten pertsona helduentzako, baratza izan ala ez.
 Prezioa: 5€
 Irakaslea: Gukalde Kontserba Artesanoak.

TAILERRA: IKASI AGILITY GAILUAK ERABILTZEN

Maiatzak 23a, 11:00etatik 12:30etara
 Lekua: Arbide Plazako Txakur Jolasgunea.
 Txakur batekin lagundutako helduak.
 Prezioa: 3 €.
 Emaila: Mikel Ayesa, Irulegi Txakur Zentrotik.

BIZIKLETA KONPONTZEKO TAILERRA

Ekarri zure bizikleta eta erakutsiko dizugu konpontzen edo puntuan jartzen. **Maiatzaren 26an, 18:00etan**, San Pedro Ikastetxe Publikoan Gutxi gorabeherako iraupena: 75 minutu. Doako izen-ematea. Emaila: Jesus Sukunza.

FAMILIA TAILERRA: HAZIAK

Manipulazio tailer bat familian goatzeko, haziak eta birziklatutako materialak erabiliz, baratzdun etxola bat eraikitzeko. **Maiatzak 27, 17:00etan**. Iraupena: 1,15 h inguru. Aranguren Ibareko Liburutegi Publikoa, Kultur Etxea. Prezioa: 5 € familiako unitateko. Gomendatutako gutxieneko adina: 4 urte. Emaila: Silvia Martínez, PausaDaMente.

EHUNAK BIRZIKLATZEKO TAILERRA: KONPONKETA PRAKTIKOAK

Alkandora gustukoena urratu al zaizu? Gustuko duzun praka bat hautsi al zaizu?

Zure arropetan konponketa azkarrak egiten ikasi, ahalik eta etekinik handiena ateratzeko.

Apirilak 29, 17:00etatik 19:00etara.

Kultur Etxean. Publiko gaztea eta heldua.

Prezioa: 3 €.

Emaila: Silvia Martínez, PausaDaMente.

BURRUNTZI ETA ANFIBIOAK

Ibarrean dauden hezeguneetan ibilbide gidatua, gure etxeetatik gertu dauden anfibio eta sorgin-orratz espezieak behatzeko.

Maiatzak 30, 10:30etan.

Bilketa-puntua: Aranguren.

Publiko guztientzako.

Doako izen-ematea.

Gurekin: Aranzadi Zientzi Elkarteko

herpetologo eta entomologoak.

DONIBANE POMADA PRESTATZEKO TAILERRA

Pomada tradizionala prestatzea, osagai diren landareak ezagutzeko eta identifikatzeko ikasiz, landare freskoen laginen bidez.

Ekainak 1, 16:30etatik 20:30etara.

Kultur Etxea.

Publiko gaztea eta heldua.

Prezioa: 3 €.

Emaila: Silvia Erlanz, Biologoa.

Gurekin: CPAEN.

IBILBIDE ORNITOLOGIKOA: BASO HEGAZTIAK

Zenbat baso hegazti ikusi eta/edo entzun ditzakegu baso batean ibilbide batean? Zatoz egiaztatzen!

Ekainak 6, 10:30etan.

Lekua: Taxoare.

Publiko guztientzako.

Izen-ematea doakoa.

Irakaslea: Xabier Esparza, Aranzadi Zientzi Elkarteko biologoa.

BIGARREN ESKUKO MERKATUA

Bigarren eskuko merkatuan, postua jar dezakezu saltzeko, edo erostera hurbildu. Bi kasuetan, arropa, liburu, jostailu eta beste objektu batzuei bigarren aukera bat emango zaie, pertsona

batzuek erabiltzen ez dituztenak baina beste batzuek nahi dituztenak. **ZATOZ MATERIAL BIRZIKLATUA ERABILIZ EGINGO DE HAURRENTZAKO ESKULAN TAILERREAN PARTE HARTZERA.**

Ekainaren 14a, 11:00etatik 14:00etara.

Mutiloa Plaza.

Postua jarri nahi baduzu: izena eman maiatzaren 18tik 29ra bitartean, www.mcp.es bidez

Mutiloa Plaza, z/g

948 29 38 66

NATURGUNEAK

medioambiente@aranguren.es

Jarrai gaitzazu:
Naturgunea Aranguren

INGURUMENARI BURUZKO INFORMAZIOAREKIN ETA NATURGUNEAKO JARDUERA AGENDAREKIN EGUNEAN EGON NAHI DUZU?

BIDALI EZAIGUZU E-POSTA EDO WHATSAPPA

✉ medioambiente@aranguren.es

📞 618 828 802 telefonora zure izena adieraziz